

PLAN VAN AANPAK VANDALISME

1. Definitie vandalisme

Vandalisme is het moedwillig beschadigen, vernielen of vervuilen van roerend en onroerend goed in de openbare ruimte.

2. Maatschappelijke impact

De maatschappelijke impact van vandalisme is groot omdat het woede, angst en machteloosheid genereert, omdat het kan leiden tot verpaupering van openbaar gebied en aantasting van het leefgenot van burgers, omdat het veel geld kost dat volkomen nutteloos aangewend moet worden, omdat het leidt tot ernstige normvervaging bij de jeugd die zich schuldig maakt aan vandalisme en omdat het optreden/of niet optreden tegen vandalisme in de ogen van burgers zwaar meeweegt in hun oordeel over het imago van de overheid op het punt van slagvaardigheid.

3. Context

Vandalisme is geen verschijnsel op zich. Het is deels een uiting van onaangepast gedrag dat voor een belangrijk deel te herleiden is naar de opvoeding van kinderen en het bijbrengen van waarden en normen. In die zin heeft (preventieve) vandalismeaanpak dus ook te maken met onderwijs, leerplicht, sportstimulering en jeugdbeleid. Aanpak van vandalisme is per definitie gestoeld op een goede balans tussen preventief en repressief en tussen sociaal en fysiek. Dus ook aandacht voor de vraag wat achterliggende factoren zijn en hoe in beleid en aanpak dwarsverbanden gelegd kunnen worden. In eerdere beleidsdocumenten m.b.t. het jeugd- en jongerenbeleid, de aanpak van de overlast van jongeren op hangplekken, de inzet van Tavenu, het leerplichtbeleid, sportbeleid, time-out project en het integraal veiligheidsbeleid wordt vandalismebestrijding in een bredere context geplaatst en verankerd in een gezamenlijke aanpak van betrokken partners. Met name de nieuwe nota jeugdbeleid zal ingaan op een actualisering van de hiervoor bedoelde dwarsverbanden.

4. Doel van deze notitie

Vandalisme dient niet per definitie te worden gezien als een jeugdprobleem. Er zijn immers ook vanden die ouder zijn dan 24 jaar. Hoe de verhoudingen qua leeftijd in Waalwijk liggen is niet bekend maar aannemelijk is wel dat een behoorlijk aantal vanden toch valt binnen de leeftijdsgroep tot 24 jaar en dat veel vandalisme zich concentreert op vrijdag- en zaterdagavond. In het algemeen kan gesteld worden dat het met het overgrote deel van de jeugd goed gaat en dat het lukt om ze met het scala van maatregelen dat in bovenbedoelde beleidsnota's wordt verwoord op het goede spoor te houden. Die aanpak in de preventieve sfeer blijft voor ons essentieel, die zullen wij ook waar mogelijk verbeteren en intensiveren, maar vormt niet de hoofdmoot van deze notitie.

Helaas moet vastgesteld worden dat er een relatief kleine groep is die zich uiteindelijk niet of onvoldoende laat benaderen of beïnvloeden en die het kennelijk gewoon vindt om zich bezig te houden met het vernielen en vervuilen van de eigendommen van anderen. Voor deze groep, waar preventief beleid geen vat op heeft, geldt dat daders betrappt moeten worden, opgepakt moeten worden, het traject bij politie/justitie dienen te doorlopen dat er voor staat en dat de schade zo mogelijk op hen of hun ouders verhaald dient te worden. Deze notitie gaat dus over het vergroten van de pakkans voor de daders van vandalisme. Hoe doen we dat en wat mag het kosten? Geen beleidsnota dus maar een plan van aanpak met activiteiten die snel effect dienen te sorteren.

5. Aanpak in hoofdlijnen

De aanpak bestaat in hoofdlijnen uit de volgende stappen:

1. beschrijving in te zetten middelen;
2. inventarisatie probleemlocaties;
3. analyse probleemlocatie qua patronen en gevoelige punten qua fysieke inrichting;

4. beschrijving maatregelen per locatie en aanleggen kaart per probleemlocatie waarop alle relevante informatie qua aanpak en resultaat worden bijgehouden;
5. maandelijks overleg betrokken partners ter actualisering (intensivering/afbouwen) maatregelen en zonodig toevoegen nieuwe locaties

6. Beschrijving in te zetten middelen

- Meer ogen en handen. De meest effectieve mogelijkheid om de pakkans te vergroten is om er voor te zorgen dat het aantal personen dat daders kan betrappen toeneemt.

De meest optimale variant is als de politie die taak kan vervullen maar de mogelijkheden van de **politie** zijn qua capaciteit beperkt. Met de politie zullen in het kader van dit vandalismeplan afspraken worden vastgelegd hoe de reguliere inzet van de politie het meest optimaal ingezet kan worden. Ook zullen nadere afspraken gemaakt worden m.b.t. de inzet van de politie die nu voor een bedrag van € 41.000,-- jaarlijks wordt ingehuurd t.b.v. toezicht centrum en horeca (2 agenten). Het bedrag ad € 41.000,-- zit nog tot en met 2009 in de begroting en zal daarna in twee jaar tijd afgebouwd worden. De ontwikkelingen in 2008 m.b.t. de overlast- en vandalismeaanpak zijn bepalend voor de vraag of het college op de afbouw van deze uren terug wenst te komen.

Er zullen substantieel uren ingekocht moeten worden bij particuliere beveiligingsbedrijven omdat uitgesloten is dat anders de pakkans substantieel vergroot kan worden. Deze inhuur zal zich concentreren vrijdag- en zaterdagavonden. De activiteiten van de **beveiligingsdienst** kunnen bestaan uit patrouilleren, overtredingen met camera vastleggen, aanhouden en in kaart brengen welke patronen te onderkennen zijn in het uitgaansgedrag van de vanden. De activiteiten van particuliere beveiligingsbedrijven zullen worden ingebed in goede afspraken met de politie.

Uiteraard kunnen **burgers** een behulpzame rol vervullen door vandalisme meteen te melden. Vrijdag- en zaterdagavond zal via de beveiligingsdienst een meldpunt geregeld worden dat ervoor zorgt dat onmiddellijk gereageerd wordt. Aandacht zal gegeven worden aan goede communicatie hierover.

- Cameratoezicht. Met betrekking tot cameratoezicht dient een onderscheid te worden gemaakt in enerzijds cameratoezicht uitgevoerd door de politie / openbaar ministerie (strafrechtelijk) en anderzijds cameratoezicht onder de vlag van een gemeente. Dat is hier aan de orde. Door de raad is (in de APV) aan de burgemeester inmiddels de bevoegdheid verleend om, overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet, te kunnen besluiten tot plaatsen van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats. Er zullen beleidsregels worden opgesteld die aan effectuering vooraf dienen te gaan. In regionaal verband wordt gewerkt aan een voorstel om tot een camera-uitkijkruimte te komen. Dat betekent dat op termijn op een centrale plaats beelden direct bekeken kunnen worden en dat het mogelijk is op grond daarvan meteen te reageren. Vooruitlopend daarop zullen nu reeds op enkele plaatsen camera's geplaatst worden die weliswaar een koppeling op een centraal punt nog missen maar die al wel een preventief effect kunnen sorteren of kunnen bijdragen aan bewijslast.
- Ook fysieke maatregelen kunnen een drempel opwerpen tegen vandalisme. Te denken valt daarbij aan verlichtingsmaatregelen, onoverzichtelijke plekken open maken en andere plaatsen beter afsluiten. Een belangrijke middel, met name om de mogelijkheden van vandalisme zoveel mogelijk te beperken, is het aanschaffen van vandalisbestendige materialen. Noodzakelijke fysieke maatregelen op de probleemlocaties zullen snel getroffen worden.

7. Inventarisatie probleemlocaties

Politiegegevens, gegevens van het meldpunt BOR en gegevens uit het registratiesysteem gebiedsgerichtwerken leiden tot het in kaart brengen van de routes waarlangs veelvuldig vernielingen plaats vinden en de locaties waar veel vernield wordt en die dreigen te verpauperen door rommel en bekladdingen.

8. Analyse probleemlocaties

Met de informatie van dit moment zijn medewerkers van de politie, BOR, Gebiedsgerichtwerken en de afdeling welzijn bezig na te gaan op welke tijdstippen het vandalisme veelal gepleegd wordt. Bovendien wordt een eerste aanzet gemaakt om meer patronen te onderkennen over de uitgaansgelegenheden waar de vernielers vandaan komen en de woongebieden/regiogemeenten waar ze naar toegaan. Van de locaties wordt bekeken welke fysieke maatregelen zouden kunnen bijdragen aan het voorkomen van vandalisme.

Met name het onderkennen van sociale patronen zal zich nog verder moeten ontwikkelen en de komende tijd meer inhoud moeten krijgen. Dit is immers belangrijk voor het leggen van dwarsverbanden richting het horecabeleid en het jeugdbeleid.

9. Beschrijving maatregelen per locatie en vastleggen relevante gegevens

Van de in paragraaf 7 genoemde routes en probleemlocaties wordt het volgende vastgelegd:

- de extra toezichthoudende maatregelen die getroffen zullen worden. Concentratie in het weekend maar niet per definitie. Aangegeven wordt dus: zoveel mensen gedurende die uren op die plaatsen;
- de punten waar cameratoezicht komt;
- de fysieke maatregelen die getroffen zullen worden;
- de huidige en bekende gegevens met betrekking tot cijfers over vandalisme en klachten en een beeld van hoe de locatie er nu uitziet. Met name het DOP-systeem "jongeren in beeld" zal daarbij als actuele, overzichtelijke registratie betrokken worden;
- de patronen die nu bekend zijn.

10 Frequent overleg betrokken partners ter actualisering

Vandalismebestrijding is verre van simpel en het is een kwestie van de lange adem. Het vaststellen van dit plan van aanpak en het treffen van een aantal maatregelen is een begin. Regelmatig zal bekeken moeten worden wat we bereikt hebben, wat we moeten verbeteren, waar geïntensiveerd moet worden en wat we meer te weten zijn gekomen over patronen in het vandalismedrag en hoe we dat kunnen gebruiken om dwarsverbanden te leggen naar andere beleidsvelden. Het blijft immers van het grootste belang om zo snel mogelijk na te gaan of jongeren weer op het goede spoor te krijgen zijn.

Waar we nu nog moeten putten uit allerlei bronnen om een goed beeld te krijgen van wat er aan de hand is en waar we staan op het gebied van vandalismebestrijding moeten we straks per route/locatie de relevante informatie overzichtelijk bij elkaar hebben.

11. Verhaal kosten en nazorg

Als uitgangspunt geldt dat wanneer de daders bekend zijn alle stappen die juridisch mogelijk zijn in gang gezet zullen worden om de kosten te verhalen. Daartoe zullen duidelijke richtlijnen worden opgesteld. De nazorg richt zich op de daders én op de ouders. Er zal gestreefd worden naar een goede mix tussen enerzijds kostenverhaal en anderzijds hulp.

11. De kosten en de dekking daarvan

Met dit voorstel zijn de volgende kosten gemeoid:

Inschakelen beveiligingsdienst:	
---------------------------------	--

Eerste vier maanden inzet wekelijks, daarna om de twee weken. Minimaal zes personen per nacht van 12.00 uur tot 05.00 uur. Kosten per weekend: 6pers x 2 nachten x 5 uur x € 35,-- per uur = € 2100,--. Op jaarbasis 34 weken x € 2100,-- = € 71.400,--. In contract regelen dat bij slecht weer minder inzet afgenomen kan worden. Daarbij uitgaan van € 6.400,-- minder inzet.	€ 65.000,--
Meldpunt onderbrengen bij een van de mensen van de beveiligingsdienst. Meldpunt bezet houden gedurende weken dat beveiligingsdienst er niet is. Kosten: 18 weken x 2 nachten x 5 uur x € 35,-- =	€ 6300,--
Camera's op 3 locaties:	€ 8000,--
Fysieke maatregelen:	PM
Inzetten van personeel om beschadiging/vernietiging binnen 24 uur aan te pakken (ontmoedigingsbeleid)	PM
Totaal	€ 79.300,--

De relatie met de inhuurkosten in de begroting van extra politieuren is dat de effectiviteit van de beveiligingsdienst veruit het grootst is als, in geval van constateren van vandalisme, snel teruggevallen kan worden op de politie die ook snel ter plekke kan zijn.

De kosten van de fysieke maatregelen zijn vooralsnog als PM vermeld en zullen zodra ze qua omvang bekend zijn ten laste worden gebracht van reguliere budgetten, het budget voor gebiedsgericht werken en de voeding van de leefbaarheidsreserve (voorzover maatregelen te linken zijn aan WOP's en DOP's).

De dekking van de overige kosten ad € 79.300,-- is als volgt voorzien: In de begroting voor volgend jaar is een bedrag opgenomen van € 50.000,-- voor vandalismeaanpak. De kosten die dit jaar nog gemaakt dienen te worden zullen ten laste van het budget onvoorzien gebracht worden via de slotwijziging (nadere onderbouwing via memorie van toelichting) en de kosten die volgend jaar gemaakt worden zullen ten laste van het budget ad €50.000,-- gebracht worden en voorts zal een beroep worden gedaan op de wijkbudgetten. Voortdurend zal gemonitord worden wat het nuttig effect van dit plan van aanpak is en de mate waarin herstelkosten teruglopen.

Het College van Waalwijk.